

Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego

z dnia 10 kwietnia 1922 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Skarbu w przedmiocie tekstu ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. № 37, poz. 210) z uwzględnieniem częściowych zmian wynikających z ustawy z dnia 27 stycznia 1922 r. w przedmiocie częściowej zmiany ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. r. 1922 № 12, poz. 104).

Na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 27 stycznia 1922 r. w przedmiocie częściowej zmiany ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. № 12, poz. 104) zarządza się co następuje:

§ 1. Ogłasza się załączony do niniejszego rozporządzenia tekst ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. № 37, poz. 210) z uwzględnieniem poprawek wynikających z ustawy z 27 stycznia 1922 r. w przedmiocie częściowej zmiany ustawy z 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. r. 1922 № 12 poz. 104).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia Publicznego:
Chodźko

Minister Spraw Wewnętrznych:
Kamiński

Minister Skarbu:
Michalski

U s t a w a

z dnia 23 kwietnia 1920 r.

o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych.

Art. 1. Celem zmniejszenia spożycia napojów alkoholowych wprowadza się ograniczenia sprzedaży napojów, zawierających więcej niż 2,5% alkoholu, wyszczególnione w art. 3—6 niniejszej ustawy. O wykluczeniu od obrotu publicznego napojów, zawierających niższy procent alkoholu, rozstrzygać będzie Minister Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 2. Ograniczenia te dotyczą sprzedaży i podawania wyżej wymienionych napojów zarówno w naczyniach otwartych jak i zamkniętych.

Art. 3. Napojów alkoholowych, zawierających ponad 45% alkoholu, pod żadną postacią dla spożycia sprzedawać niewolno; sprzedaż napojów, sporządzonych ze spirytusu alkoholowego nieoczyszczonego, zawierającego fusle, jest wzbroniona.

Art. 4. Gminy wiejskie i miejskie władne są w obrębie swych granic uchwalić całkowity zakaz sprzedaży napojów alkoholowych. Uchwała taka winna zapaść w drodze głosowania powszechnego zwykłą większością głosów.

Głosowanie zarządza zarząd gminy bądź z własnej inicjatywy, bądź na żądanie piśmienne przynajmniej $\frac{1}{10}$ części mieszkańców gminy, którzy ukończyli lat 21.

Zarząd komunalny zarządza głosowanie najdalej w ciągu czterech tygodni od daty przedstawionego żądania.

Głosowanie odbywa się w dniu świątecznym. Sposób głosowania określają przepisy wykonawcze.

Rewizja powziętej uchwały może nastąpić nie wcześniej niż po upływie lat trzech od wejścia w życie zakazu.

Gdy większość $\frac{2}{3}$ ogólnej ilości gmin, wchodzących w obręb powiatu, a obejmujących nie mniej niż $\frac{1}{2}$ ogółu ludności powiatu, uchwali całkowity zakaz sprzedaży napojów alkoholowych, powiatowa władza komunalna winna zakaz ten rozszerzyć na cały powiat.

Uchwalony przez gminę, zarówno jak zarządzony przez władzę powiatową zakaz sprzedaży lub wyszynku napojów alkoholowych, winien być ogłoszony publicznie w sposób przyjęty w danej miejscowości, oraz udzielony w odpisie właściwej władzy aktywnej i politycznej przynajmniej na 2 miesiące przed nastąpieniem tego roku kalendarzowego, z którego początkiem zakaz ma obowiązywać.

Art. 5. Liczbę miejsc w detalicznej sprzedaży wódki wyszynku napojów alkoholowych ogranicza się do jednego na 2500 mieszkańców, przyczem najwyższej połowa z nich może być przeznaczona do wyszynku. Z chwilą wydania niniejszej ustawy ilość

obecnie istniejących miejsc sprzedaży nie może być w żadnym razie bez względu na liczbę mieszkańców powiększona; zmniejszenie liczby miejsc detalicznej sprzedaży lub wyszynku napojów alkoholowych w stosunku do wyżej określonej normy nastąpi z dniem 1 stycznia 1921 r.

Redukcja i likwidacja zredukowanych miejsc sprzedaży musi być ukończona do końca roku 1922.

Gminy wiejskie i miejskie, stowarzyszenia społeczne i gospodarcze, posiadające uprawnienie do wykonywania przemysłu gospodnio-szynkarskiego, uzyskane przed dniem 1 stycznia 1921 r., o ile z przemysłem tym wykonywują łącznie przemysł restauracyjny i przemysł ten uprawiają we własnym zarządzie lub przez dzierżawców, należących do kategorii inwalidów wojennych lub wdowy po poległych na wojnie, zyski zaś z tego przemysłu przekazują na cele publiczne — nie podpadają pod przepis ustępu pierwszego niniejszego artykułu.

Sprzedawcy hurtowni mogą dostarczać napojów alkoholowych tylko osobom, uprawnionym do sprzedaży detalicznej. Hurtowa sprzedaż napojów alkoholowych stanowi przemysł koncesjonowany.

Za koncesje, które na mocy przepisów, w ustępie pierwszym wymienionych, zostaną cofnięte, Państwo nie płaci żadnego odszkodowania.

Art. 6. Miejsca sprzedaży nie mogą mieścić się w promieniu krótszym od 50 metrów od budynków, w których znajdują się warsztaty fabryczne, liczące wyżej 50 robotników, oraz krótszym od 100 metrów od zewnętrznych granic budynków, w których mieszczą się kościoły, domy modlitwy wyznani w Państwie uznanych, szkoły, sądy, więzienia, dworce i stacje kolejowe, przystanie statków parowych, koszar oraz zakłady, zatrudniające więcej niż 100 robotników.

Odległość 100 metrów dotyczy miast, na wsi zaś odległość ta wynosić powinna metrów 300.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Zdrowia Publicznego i Ministrem Spraw Wewnętrznych w wypadkach szczególnych ma prawo zezwalać na wyjątki od zasady powyższej.

Art. 7. Bezwzględnie zakazana jest sprzedaż lub podawanie napojów, zawierających jakiegokolwiek ilości alkoholu, osobom nieletnim do skończenia 21 roku, dalej uczniom szkół niższych i średnich bez względu na wiek, innym zaś konsumentom na kredyt pod zastaw jakichkolwiek przedmiotów lub za wykonaną pracę.

Na podstawie ograniczeń, przewidzianych w art. 1 i 2, zakazuje się sprzedaży i podawania oraz spożycia napojów alkoholowych:

- a) w bufetach kolejowych, w obrębie zabudowań stacyjnych oraz w pociągach, na przystankach statków parowych i na samych statkach,
- b) na całym obszarze zabudowań koszarowych i w obozach wojskowych oraz sklepach i bufetach wojskowych,
- c) na całym obszarze zabudowań fabrycznych i przemysłowych oraz w lokalach i miejscach, przeznaczonych do ćwiczeń sportowych i gimnastycznych,

d) w domach ludowych i pomieszczeniach strażnicy ogniowej,

e) we wszystkich miejscowościach:

1) w których zarządzono pobór wojskowy lub mobilizację, wybory do ciał ustawodawczych lub władz komunalnych, przez cały czas trwania tych zarządzeń lub akcji głosowania,

2) w których celem utrzymania porządku i spokoju publicznego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych lub upoważnione przez niego organy administracyjne zakazają sprzedaży lub wyszynku napojów alkoholowych na czas prowadzenia sądów doraźnych, stanu wyjątkowego lub też tłumnych zebrań ludności,

f) w niedziele i święta, obchodzone w urzędach państwowych, przyczem ograniczenia w tym wypadku wchodzi w życie od godziny 3 dnia przedświątecznego i trwają do godziny 10 rano dnia poświęconego,

g) w miejscowościach, położonych poza obrębem miasta powiatowego, wojewódzkiego lub stołecznego, również we wszystkie inne dni tłumnych zebrań ludności, jak targi, jarmarki, odpusty, pielgrzymki, misje i t. p., stosowane będą ograniczenia, jak w punkcie f),

h) w budynkach, oddanych do użytku służby publicznej.

Kto w stanie nietrzeźwości, wywołanej nadużyciem napojów alkoholowych, zachowaniem swoim daje powód do publicznego zgorszenia, a także, kto w takim stanie nietrzeźwości znajduje się w miejscu publicznym, bez względu na swoje zachowanie się podlega karze, w art. 8 niniejszej ustawy przewidzianej.

Takiej samej karze podlega ten, kto drugiego do takiego stanu nietrzeźwości doprowadził, prócz tego odpowiada on obok nietrzeźwego solidarnie za wszelkie szkody i straty, wyrządzone innym przez osobę, którą do stanu nietrzeźwości doprowadził lub do niego się przyczynił.

Art. 8. Winni przekroczenia przepisów niniejszej ustawy oraz rozporządzenia na jej podstawie wydanych, o ile czyn nie podlega surowszemu ukaraniu w myśl, obowiązujących w poszczególnych dzielnicach ustaw karnych, ulegną w drodze administracyjnej karze grzywny do marek 20.000 lub aresztu do 1 miesiąca, w razie zaś powtórzenia przekroczenia grzywny do 100.000 marek lub aresztu do 3 miesięcy.

Kary aresztu i grzywny mogą być nałożone jednocześnie. Nadto może być orzeczone cofnięcie koncesji na sprzedaż lub wyszynk napojów alkoholowych.

Dwukrotne przekroczenie przepisów niniejszej ustawy powoduje, niezależnie od kar przewidzianych, utratę koncesji.

Odpowiedzialność za przekroczenie przepisów niniejszej ustawy gaśnie po upływie 5 lat od dnia popełnienia przekroczenia.

W b. dzielnicy pruskiej o wymiarze kar orzekają wyłącznie sądy.

Art. 9. Karom wyszczególnionym w art. 8 ulegają nie tylko właściciel zakładu, względnie jego zarządca, lecz również służba, która dopuściła się przekroczenia przepisów niniejszej ustawy, oraz wszystkie osoby, wykraczające przeciwko przepisom niniejszej ustawy.

Art. 10. Wszelkie zobowiązania, zaciągnięte z obejściem niniejszej ustawy, są nieważne.

Art. 11. Do spółdziałania w wykonywaniu przepisów niniejszej ustawy Minister Zdrowia Publicznego w porozumieniu z właściwymi ministrami powoła organy władz państwowych i komunalnych, jak również organizacje społeczne, mające na celu walkę z alkoholizmem, zrzeszenia oświatowe i spółdzielcze.

Art. 12. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu, o ile zaś chodzi o wykonanie na obszarze b. dzielnicy pruskiej—Ministrowi tej dzielnicy w porozumieniu z Ministrem Zdrowia Publicznego, Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu.

Art. 13. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
